

Kiezen voor de dood, alsof er zoveel keuze is

Brenda Froyen is woordvoerder van vzw UilenSpiegel, en auteur van *Kortsluiting in mijn hoofd* en *Uitgedokterd. Van dwang tot veerkracht in de psychiatrie*.

25 oktober 2016

682 shares

©Thinkstock

2

Bijna elke week krijgt een Belg euthanasie voor ondraaglijk psychisch lijden, zo [kopte De Morgen](#). Wim Distelmans, professor in de palliatieve geneeskunde en voorzitter van de controlecommissie relativeerde alvast enigszins de cijfers. In vergelijking met het aantal mensen dat sterft door een auto-ongeval is dat heel erg relatief, wist hij te vertellen. Maar misschien mogen we zulke cijfers niet relativieren.

Brenda Froyen. ©Diego Franssens

88 psychisch kwetsbare mensen kozen in 2014-2015 vrijwillig om via euthanasie uit het leven te stappen. Elke dag kiezen 3 mensen in Vlaanderen voor zelfdoding. 'Kiezen' voor de dood, alsof er zoveel keuze is. Want heel veel mensen die kampen met psychische problemen kiezen voor de dood, niet omdat ze niet meer willen leven, maar omdat ze 'zo' niet meer willen leven. Omdat ze 'uitbehandeld' zijn, omdat ze 'ongeneeslijk ziek' zijn. De cijfers kunnen niet gerelativeerd worden omdat ze zoveel zeggen over onze maatschappij, over onze psychiatrische zorg en tenslotte over hoe we kijken naar psychische zieken zelf.

SHARE

Heel veel mensen die kampen met psychische problemen kiezen voor de dood, niet omdat ze niet meer willen leven, maar

omdat ze 'zo' niet meer willen leven

We zijn verontwaardigd als een man pas na acht maanden dood in zijn appartement wordt teruggevonden, maar we sluiten 's avonds de rolluiken, kruipen achter de buis en doen niet meer open als er na tien uur 's avonds aan de voordeur gebeld wordt. We noemen mensen 'uitbehandeld' omdat het zoveelste medicijn niet hielp, omdat de elektroshocks niet werkten.

Maar onderzoek wijst uit dat het niet zozeer de behandeling is dan wel de behandelaar die het succes van een behandeling bepaalt. Psychiatrische patiënten getuigen vaak dat het net die ene hulpverlener is, die in hem geloofde, die ervoor zorgde dat hij herstelde. We noemen mensen 'ongeneeslijk ziek'. Want dat is de boodschap die de psychiater geeft, dat psychische ziekten chronisch zijn, dat ze levenslange medicatie moeten nemen, niet goed kunnen omgaan met stress en dus wellicht ook niet meer in staat zijn om te werken.

Intussen noemt de regering die psychisch kwetsbare mensen profiteurs, omdat ze niet na een maand weer aan de slag gaan, maar verzaakt ze zelf aan haar eigen verantwoordelijkheid om ook op korte termijn hulp aan te bieden. Psychologen worden nog steeds niet terugbetaald. Wachlijsten voor psychische hulp zijn eindeloos.

SHARE

Intussen noemt de regering die psychisch kwetsbare mensen profiteurs, omdat ze niet na een maand weer aan de slag gaan

Kiezen voor de dood is een wanhoopsdaad, want precies dat is wat deze cijfers ons zeggen. Het gebrek aan hoop in onze maatschappij, in onze psychiatrische zorg. We noemen ze 'hopeloze' gevallen maar we verwachten intussen wel nog dat ze blijven vechten, elke dag weer. Ze hebben vaak al jaren gezocht naar de juiste hulp, ze hebben al jaren gewacht op iemand die hen hoop geeft.

Wie zo lang wacht, is ook het wachten moe. Als op een bus die maar niet komt. En uiteindelijk nemen ze misschien dan een andere bus, die hen brengt naar een bestemming waar ze eigenlijk misschien niet voor kozen. En precies daarom mogen de cijfers niet gerelativeerd worden.